

העוררת **עמותת תמר וולדורף ע.ר. 580487759**
ע"י ב"כ עוה"ד קרן רז מורג ו/או שרון ביבס
מרח' יגאל ידין 35 מודיעין
טל: 08-8539020 פקס': 08-8539030

- נ ג ד -

המשיב **משרד החינוך**
ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך
רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים
טל: 02-5603740 פקס': 02-5603840

החלטה

עמותת תמר וולדורף (להלן: "העוררת") הגישה את הערר שבפנינו כנגד החלטת מנכ"ל משרד החינוך (להלן: "המנכ"ל") מיום 23.12.2020 שעניינה בבקשה לקבלת רשיון לגן ילדים חדש לשנת הלימודים תשפ"א גן פז 1, בסמל מוסד 631853.

בהחלטתו, דחה המנכ"ל מכוח הסמכות שבסעיף 4 לחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט – 1969 (להלן: "חוק הפיקוח" ו/או "החוק") את בקשת העוררת לפתיחת גן ילדים חדש ברחוב התלמיד 8 ביישוב הוד השרון, לשנה"ל תשפ"א.

החלטת המנכ"ל:

הנימוקים שמופיעים בהחלטת המנכ"ל מיום 23.12.2020 לדחות את בקשת העוררת לקבל רשיון לגן ילדים חדש הם כדלקמן:

"עפ"י ממונה הבטיחות הגן אינו ערוך לקלוט תלמידים:

1. בדלת הכניסה למבנה אין מנגנון האטה לדלת וכן אין תפסן לדלת במצב פתוח.
2. בסמוך לשער הכניסה מדרך הבטחון לא תקין.
3. בכניסה לגן בסמוך לשער הכניסה קיים בור עמוק פתוח.
4. בחצר הגן אבנים/מסלעה בולטים מונחים במעבר.
5. בחצר הגן ריצוף אבנים מקוטע, מרווחים גדולים בין המרצפות.
6. בחלק המערבי של החצר מקטע בגדר ההיקפית העשויה מצמחייה.
7. במקטע הגדר המזרחית גדר היקפית נמוכה (130-140 ס"מ).
8. בחצר בצד המזרחי עמוד ברזל בולט מעל פני האדמה.
9. לכל אורך חצר הגן שביל הגישה עשוי מיציקת בטון מחוספסת עם בליטות.

10. בכניסה לגן בסמוך לדלת הכניסה עמוד סככה באמצע המעבר (מרובע).
11. במקטע הגדר הצפונית, קצוות גדר שאינם מקובעים.
12. בחצר הגן קצוות ארגז חול חדים.

לאור האמור לעיל, החלטתי שלא לאשר פתיחת גן חדש לשנה"ל תשפ"א."

עיקר טענות העוררת

העוררת הינה עמותה אשר נוסדה בשנת 2008 על ידי קבוצת הורים תוך ששמה לה מטרה להקמת מסגרות לחינוך אנתרופוסופי עבור ילדיהם.

העוררת טענה כי ביום 10.5.2020 העלתה למערכת רישוי והכרה בקשה לקבל רישיונות לשנה"ל לשני גני ילדים חדשים בסמל 631853 (גן פז 1) ובסמל 632174 (גן פז 2). בהמשך הודיעה העוררת על סגירת גן פז 2 וגן זה לא אוכלס בשנה"ל תשפ"א.

העוררת טענה כי בקשתה נותבה לחוות דעת בתחום הבריאות, הפדגוגיה, תכנון ובניה, רשות מקומית ובטיחות. בתחום הבטיחות קיבלה העוררת דרישות לתיקון ליקויים בטיחותיים ומועדים לביצוע האמור. העוררת טענה כי היא שיתפה פעולה באופן מלא עם הדרישות לתיקון הליקויים, בכלל זה שכרה אנשי מקצוע לתיקון הליקויים ודיווחה על תיקונם לאגף הרישוי בתוך המועדים שנקצבו בהודעתו. ביום 18.11.2020 עלה למערכת הרישוי דו"ח סיכום מבדק של רכז בטיחות. מספר ימים לאחר מכן, ביום 26.11.2020 עלתה למערכת הרישוי חוות דעת בטיחותית שלילית במסגרתה נכתב: "בעקבות מבדק המשרד מיום 18.11.2020, נמצא כי על פי נהלי הרישוי, הגן לא ערוך לקליטת תלמידים". נכתב בהערות היועץ כך: "ישנם פערים, קיימת התייחסות בעלות לתיקונים".

לצורך מענה על חוות הדעת האמורה נפתחה במערכת הרישוי טבלה מקוונת, במסגרתה התבקשה העוררת להתייחס לליקויים ולתיקונם עד ליום 6.1.2021. העוררת התייחסה באופן מלא לכל סעיף ליקוי שהופיע בטבלה לרבות העלאת תמונות של התיקונים שבוצעו והאישורים נדרשים. העוררת טענה כי טבלה זו לא מופיעה במערכת הרישוי ולהבנת העוררת הטבלה יורדת ממערכת הרישוי לאחר שכל הסעיפים שהופיעו בה טופלו ולא נדרשו תיקונים נוספים. העוררת טענה כי היא לא יכולה לצרף את הטבלה והיא נתונה לעיון המשיב בלבד.

העוררת טענה כי ביום 21.1.2021 לאחר שהעלתה את התייחסותה לכל התיקונים הנדרשים, נשלח אל מר דנינו, רכז הבטיחות במשיב, מייל מטעם הגב' זהבה כהן, נציגה מטעם העוררת במסגרתו ציינה כדלקמן: "בהמשך לשיחתנו הטלפונית בעניין גן פז, סמל גן 631853. אני פונה אליך מכיוון שראינו כי במערכת הרישוי בקשתנו עברה לממתין להחלטה עקב הבטיחות. חשוב לי לציין כי נעשה כל מה שנדרש לעשות על מנת לעמוד בדרישות הקב"ט ומחלקת הבטיחות. שיתפנו פעולה עם כל חוות דעת שהתקבלה במערכת ועמדנו בזמני התגובה שהתבקשנו. שכרנו בעלי מקצוע על מנת לעמוד בכל הקריטריונים הדרושים, גם בתקופה לא פשוטה כמו היום הוצאו אלפי שקלים על תיקון התיקונים ברמה הטובה ביותר. חשוב לנו להמשיך ולהיות גן מוכשר אשר עומד בכל התקנים והדרישות של משרד החינוך. נשמח לקבל את דעתך והכוונתך".

העוררת מפרטת בערר תכתובות נוספות בין הצדדים בנוגע לתיקון ליקוי הבטיחות ולטענתה, מהתכתובת עולה כי התייחסותה של העוררת לתיקון ליקויי הבטיחות התקבלה והועברה לטיפול אגף הבטיחות.

אולם, חרף תיקון הליקויים, העוררת לא קיבלה מכתב אישור על תיקון ליקויים ותחת זאת קיבלה מכתב דחייה לבקשת הרישוי חתום מחודש דצמבר 2020. ביום 17.2.2021 שלחה העוררת מכתב לממונה הבטיחות במשיב במסגרתו ביקשה את בדיקתו שכן אליו יועדו במערכת הרישוי כל עדכוני העוררת על תיקוני הליקויים. מכתב זה לא נענה והחלטת הסירוב נותרה בעינה.

בהתייחס לנימוקי הדחייה, העוררת בטענה, בין היתר, כי בהתאם להסבר המופיע באתר האינטרנט של המשיב, לאחר ביצוע מבדק בטיחות, מופק במערכת מכתב לבעלות ובו דרישה לתיקון הליקויים ובהמשך מוסבר כיצד מתבצעת בדיקה אודות תיקון הליקויים. לטענתה, מכתב הסירוב יופק רק במצב בו הבעלות לא הגיבה לליקוי הבטיחות עד לתאריך שנקבע. לטענתה, במועד מתן ההחלטה (בתאריך 23.12.2020) עדיין התאפשר לעוררת לתקן את הליקויים המופיעים בהחלטת הדחייה בתוך המערכת המקוונת. העוררת טענה כי כל ליקויי הבטיחות שהופיעו במכתב הדחייה אינם עדכניים ואינם רלוונטיים שכן תוקנו זה מכבר ועודכנו במערכת הממוחשבת בתוך לוח הזמנים שנקבע, כולל צירוף האישורים.

העוררת התייחסה בערר לכל אחד מהליקויים שהופיעו בדו"ח הבטיחות:

- בדלת הכניסה למבנה אין מנגנון האטה לדלת וכן אין תפסן לדלת במצב פתוח – הושלמו אמצעי מיגון והותקן מנגנון האטה ותפסן לדלת במצב פתוח כנדרש למניעת הצביטות ופציעה.
- בסמוך לשער הכניסה מדרך בטון לא תקין – בוצע מילוי באמצעות האדמה ליישר את השטח ולמניעת התקלות ופציעה כנדרש.
- בכניסה לגן בסמוך לשער הכניסה קיים בור עמוק פתוח – בוצע כיסוי הבור למניעת אפשרות נפילה ופגיעה.
- בחצר הגן אבנים/מסלעה בולטים מונחים במעבר – בוצע פינוי האבנים וארגון החצר.
- בחצר הגן ריצוף מקוטע, מרווחים גדולים בין המרצפות – בוצע ארגון החצר המבטיח בטיחות מרבית בעת תנועה ופעילות של התלמידים כנדרש.
- בחלק המערבי של החצר מקטע בגדר ההיקפית העשויה מצמחייה – בוצע התקנת גדר ברזל בגובה 2 מטר בצד המערבי של החצר למניעת אפשרות לכניסה/יציאה/טיפוס/השרטות לא מבוקרים כנדרש.
- במקטע הגדר המזרחית גדר היקפית נמוכה (130-140 ס"מ)-בוצעה התקנת גדר בגובה 2 מטר.
- בחצר בצד המזרחי עמוד ברזל בולט מעל פני האדמה – העמוד הוסר מהשטח.
- לכל אורך חצר הגן שביל הגישה עשוי מיציקת בטון מחוספסת עם בליטות-בוצע סידור השביל וארגון החצר המבטיח בטיחות מרבית בעת תנועה ופעילות של התלמידים כנדרש.
- בכניסה לגן בסמוך לדלת הכניסה עמוד סככה באמצע המעבר (מרובע)-בוצע מיגון ועיטוף של העמוד באמצעות ספוג כנדרש.
- במקטע הגדר הצפונית, קצוות גדר שאינם מקובעים – בוצע קיבוע הקצוות למניעת שריטות ופציעה.
- בחצר הגן קצוות ארגז חול חדים – בוצע עיגול פינות למניעת אפשרות להישרטות.

העוררת טענה כי התאריך 23.12.2020 הנקוב בהחלטת הדחייה של המנכ"ל, מרמז שהחלטת הדחייה ניתנה ככל הנראה בשוגג וללא תיאום עם אגף הבטיחות, שכן במועד זה עדיין התאפשר לעוררת לתקן את הליקויים המופיעים בהחלטת הדחייה בתוך המערכת המקוונת.

עוד נטען כי לא התקיים הליך של שימוע בטרם יצא מכתב הדחייה ונטען, כי המשיב מעמיד את העוררת במצב בלתי אפשרי ולא הוגן, בו עליה להתחיל לפעול ללא רשיון לגן, תוך כך שבנהליו של המשיב מובהר כי מוסד חינוכי שפועל ללא רשיון בקשותיו הבאות תדחנה.

העוררת טענה כי המשיב לא שקל את זכות ההורים לחינוך ייחודי וכי הגן הינו גן ייחודי המבקש לענות על צורך בוער וממשי של משפחות רבות באזור הוד השרון אשר מבקשות לחנך את ילדיהם בגישת החינוך האנתרופוסופית.

לטענת העוררת התנהלותו של המשיב בדרך ובמועד קבלת ההחלטה בדבר דחיית הבקשה לקבלת רשיון הינה לקויה ולא ראויה. לטענתה, החלטת המשיב בדבר דחיית הבקשה לרשיון לגן היא מיום 23.12.2020 - שלושה חודשים לאחר פתיחת שנת הלימודים תוך ששליחת ההודעה לעוררת נעשתה רק ביום 15.02.2021. לטענתה של העוררת התנהלות זו של המשיב מעמידה את העוררת במצב קשה ובעייתי מול התלמידים והצוות.

עיקר טענות המשיב

בכתב התשובה טען המשיב כי דין הערר להידחות שכן החלטת מנכ"ל המשיב ניתנה כדין.

המשיב פרט בכתב התשובה את המסגרת הנורמטיבית הרלוונטית לקבלת רשיון לבתי ספר ולגנים, כאשר סעיף 3 לחוק הפיקוח מורה כי לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו.

לטענת המשיב לאחר שהוגשה ביום 12.5.2020 בקשה לקבלת רשיון לפתיחת גן ילדים חדש, התקבלה ביום 27.5.2020 חוות דעת בטיחותית חיובית המותנית בתיקון ליקויים. העוררת נדרשה לתקן את הליקויים עד ליום 10.6.2020.

ביום 3.6.2020 הגישה העוררת אישור על תיקון ליקויי הבטיחות בצירוף תמונות לפיו הותקנה סככת הצללה בחצר ונפתחה במוקד העירייה בקשה להתקנת מעקה בטיחות.

ביום 7.6.2020 ניתנה חוות דעת בטיחותית חדשה שלילית מותנית היות ולא תוקן ליקוי הבטיחות הנוגע להתקנת מעקה בטיחות. כן נדרש אישור יועץ בטיחות לכשירות החצר שכן מהתמונות שצירפה העוררת עלה כי מצב החצר אינו מותאם לשימוש כחצר מוסד חינוכי. המועד לתיקון הליקויים נקבע עד ליום 21.6.2020.

ביום 15.6.2020 פנתה הגב' תמי חן שמר נציגת העוררת לממונה הבטיחות במשיב על מנת לקבל ארכה לביצוע תיקוני הליקויים. ארכה ניתנה עד ליום 1.8.2020.

ביום 16.6.2020 נשלחה חוות דעת בטיחותית חדשה הזוהה לקודמתה, בה נקבע כי יש לתקן את הליקויים עד ליום 1.8.2020 וביום 16.6.2020 נשלחה לעוררת בקשה שלישית לתיקון הליקויים עד ליום 1.8.2020.

ביום 18.7.2020 נשלחה לעוררת תזכורת לתיקון ליקוי הבטיחות עד ליום 1.8.2020. ביום 29.7.2020 נשלחה לעוררת בקשה חמישית לתיקון הליקויים הפדגוגיים שנותרו עד ליום 1.8.2020 (לאחר שהתקבלו חוות דעת פדגוגיות בעניינה של העוררת). ביום 29.7.2020 נשלח על ידי העוררת אישור על כשירות השימוש בחצר הגן מאת יועץ בטיחות. בעקבות אישור יועץ הבטיחות שהגישה העוררת, התקבלה ביום 3.8.2020 חוות דעת בטיחותית חיובית המותנית בהתקנת מעקה בטיחות מול שער המוסד.

ביום 4.8.2020 נשלחה התראת שימוע לפני אי מתן רשיון בשל אי הגשת תיקון הליקויים בתחום הפדגוגי ובאותו היום הגישה העוררת אישור על תיקון הליקויים הפדגוגיים. חוות דעת פדגוגית חיובית ניתנה ביום 23.8.2020.

ביום 14.9.2020 ניתנה על ידי לשכת הבריאות חוות דעת תברואתית שלילית וביום 27.9.2020 נשלחה תגובת העוררת באשר לתיקון הליקויים התברואתיים. עקב כך ניתנה חוות דעת תברואתית חיובית עבור שנה"ל תשפ"א.

ביום 12.11.2020 התקיים ביקור פדגוגי בגן. בביקור זה נצפו ליקוי בטיחות בחצר המסכנים את תלמידי הגן. בהתאם לכך ניתנה ביום 19.11.2020 חוות דעת פדגוגית חיובית בתנאי שיתוקנו הליקויים שנצפו ובהמשך נמסרה לעוררת בקשה שביעית לתיקון הליקויים. בשל ליקוי בטיחות ברורים שנצפו בביקור כאמור, נערך ביום 18.11.2020 מבדק בטיחות בגן במהלכו נמצאו לא פחות מ-9 ליקויים בקדימות 1 המסכנים חיי אדם ו-4 ליקויים בקדימות 2.

ביום 26.11.2020 התקבלה חוות דעת בטיחותית שלילית המבהירה כי הגן אינו ערוך לקליטת תלמידים. באותו היום הוגשה למשיב תגובת העוררת הטוענת לתיקון חלק ממפגעי הבטיחות בחצר ועל תיקון הליקויים הפדגוגיים.

ביום 23.12.2020 ניתנה החלטת מנכ"ל המשיב, אשר נשלחה לעוררת ביום 15.2.2021 הדוחה את הבקשה מהסיבות שפורטו בה.

המשיב עמד בתגובתו על חשיבות הבטיחות במוסדות חינוך וטען כי הליקויים אינם שוליים או בודדים. המפגעים שנצפו גלויים לכל, מהווים סכנה מיידית לפגיעה באדם וחובה לתקנם באופן מידי.

בהתייחס לטענות העוררת נטען כי העוררת קיבלה חוות דעת שאינן חיוביות בכל הפרמטרים: הבטיחותי, התברואתי והפדגוגי ולפנים משורת הדין נשלחו אליה לא פחות מ-7 מכתבי תיקון ליקויים בתחומים שונים ותזכורת. ניתנה לעוררת ארכה לביצוע תיקון הליקויים בהתאם לבקשתה אולם בניגוד לאישורים שנשלחו מטעמה ושעליהם הסתמך המשיב, התברר כי המקום לא בטיחותי ומצויים בו ליקויים רבים שקל היה לאתרם.

הובהר כי אין לעוררת זכות קנויה לקבל ארכות והתראות לתיקון ליקויים בהליך רישוי לגן חדש וכי העוררת קיבלה הזדמנויות למכביר לתיקון הליקויים. בכל מקרה הליך שימוע לא מוזכר בהליך רישוי ביחס למוסד חדש, והציטוטים המופיעים בכתב הערר מתוך נוהלי הרישוי, אינם רלוונטיים לגן חדש ועניינם באי חידוש או ביטול רשיון קיים. המשיב הלין על כך שהעוררת נמנעה מלציין את ההתכתבות הנוגעת לבקשתה לקבל ארכה לתיקון הליקויים וליתן לה הזדמנויות נוספות להסדיר את הליקויים.

המשיב טען כי גם לו היו מתקבלות הודעותיה בדבר תיקונים שביצעה, הרי שלפי טבלת תיקוני הבטיחות שצורפה, רק ביום 21.1.2021 הגישה העוררת את כלל התיקונים הנדרשים, כלומר באמצע שנת הלימודים. לו הייתה מתקנת העוררת את ליקוי הבטיחות כפי שהתחייבה במועד שנקבע לה, הרי שלא הייתה נדחית הבקשה בשלב כה מאוחר בו גילה המשיב כי אישורי העוררת לוקים באמינותם. המשיב הוסיף כי הלך הרוח שעולה מטענות העוררת, הוא זילזול בבטיחות התלמידים תוך ניסיון לעגל פינות.

המשיב הבהיר כי הזכות לחינוך ולבחירת מוסד חינוכי מוגבלת וכפופה לאינטרסים ציבוריים חזקים הבאים לידי ביטוי בנוהלי המשיב וכי גם ועדת הערר עמדה בעבר על החשיבות שיש בעמירה בדרישות הקבועות בנהלי המשיב וכי הזכות לחינוך אינה מוחלטת.

השלמת טיעון מטעם הצדדים

יום לפני הדיון שהתקיים בפני הוועדה ביום 20.12.2021, הגישה העוררת בקשה לצירוף שתי החלטות שניתנו על ידי ועדת הערר בעניינים אחרים (ערר 153/16 מוסדות גור חיפה וערר 148/16 עמותת אבן האזל).

לאחר הדיון, ביום 9.1.2021 הגישה העוררת בקשה להשלמת טיעון. נטען כי הבקשה הועברה לפני הגשתה לב"כ המשיב לצורך קבלת הסכמתה להגשתה אולם לא התקבלה תגובה. צוין כי העוררת אינה מתנגדת להגשת תגובת המשיב לבקשה.

דיון והכרעה

לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים בפנינו ביום 20.12.2021 ולאחר שעיינו בכתבי הטענות החלטנו לקבל את הערר באופן חלקי מהטעמים המפורטים להלן.

המבקש להקים ולנהל מוסד חינוכי חייב על פי חוק לקבל רשיון ממושרד החינוך להפעלתו. כך נקבע בסעיף 3 לחוק פיקוח:

(א) לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון).

המבקש רשיון למוסד חינוך נדרש לפנות בבקשה למשרד החינוך ולצרף לבקשתו את הפרטים הנדרשים על פי חוק ולעמוד בכל ההוראות הקבועות בחוק, בתקנות ובנהלים. הבקשה נבחנת על ידי האגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל – 1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות) התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך. בין היתר, יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של בית הספר (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

- (א) לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:
- (2) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים.
  - (3) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך.
  - (4) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות.
  - (5) תנאי הבטיחות בבית-הספר.
  - (6) הריהוט והציוד של בית-הספר.
  - (7) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.
- (ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

נוהל רישוי והכרה גן ילדים חדש בחינוך מוכר שאינו רשמי מיום 25.12.2019 (להלן: "הנוהל") מורה כי בקשות לקבלת רשיון יוגשו במערכת הממוחשבת עד ליום 31.3. הבקשה הוגשה על ידי העוררת ביום 10.5.2020. בדיון הובהר כי ניתנה ארכה לנוכח הקורונה והסגרים באותה עת (עמ' 14 לפרוטוקול הדיון).

העוררת הגישה מבדק בטיחות מיום 11.5.2020, בחתימתו של עורך מבדקי בטיחות מר דור אדם, בו צויין כי "לאור ממצאי המבדק הערכת הסיכונים לשיפור הבטיחות הריני קובע כי מבחינה בטיחות אין מניעה לייעד את התשתית שנבדקה בפרטי המוסד לעיל לשמש כמוסד חינוך". בהערות נכתב כי "מדובר בגן חדש, יש להשלים את כל העבודות עד ליום 15.8.2020". כן הוגש 'אישור תקינות ציוד כיבוי אש' מיום 30.3.2020, 'אישור על יציבות מוסד חינוכי מבנה קיים' מיום 30.3.2020, 'תעודת בדיקה ורישום למתקן חשמל' מיום 26.4.2020, 'אישור תקינות מוצרי חשמל מטלטלים' מיום 7.5.2020. על סמך אישור הבטיחות בעקבות המבדק שבוצע על ידי יועץ הבטיחות ואישורו על ידי הבעלות, הודיע מר טל דנינו, ממונה בטיחות, ביטחון ושע"ח באגף רישוי במשיב כי ניתנת ביום 27.5.2020 חוות דעת חיובית מותנית בתיקון הליקויים עד סוף שנת הלימודים תשפ"א. בחוות הדעת האמורה צויין כי אין מניעה למתן רישיון מותנה ב:

1. התייחסות לתיקון פער התקנת סככת הצללה ואישורה ע"י מהנדס לא

יאוחר מ 16.6.2020.

2. התקנת מעקה בטיחות מול שער המוסד

תאריך אחרון לתיקון הליקוי: 10/6/2020.

בהתאם לחוות הדעת האמורה שלח מר טל דנינו מכתב לעוררת ביום 28.5.2020 עם הדרישות לביצוע האמור. במכתב צויין כי על העוררת לתקן את הליקויים ולהעביר הודעת תיקון דרך המערכת הממוחשבת לא יאוחר מיום 10.6.2020.

ביום 31.5.2020 הודיעה העוררת בתגובה לחוות הדעת, כי בוצע תיקון לפער ההצללה כנדרש וצורף לשם כך אישור מהנדס מיום 20.5.2020. בנוגע למעקה הבטיחות מול שער המוסד, העוררת הודיעה כי נפתחה פניה במוקד עיריית הוד השרון להתקנת מעקה בטיחות.

בדיון בפנינו טענה העוררת בעניין הליקוי שנוגע לחוסר במעקה בטיחות מול שער המוסד, כי כל שהייתה יכולה לעשות היה לפנות פעם אחר פעם לרשות המקומית ולבקש ממנה להתקין את מעקה הבטיחות (עמ' 3 ועמ' 54 לפרוטוקול הדיון):

"... התחננו לעירייה בכלל עד שהם הסכימו לעשות לנו מפרץ חנייה, וכל הפיתוח בחוץ וזה קשור גם למעקה הבטיחות, כל הדברים האלה, כי אסור לנו לגעת בשום דבר שמחוץ לזה..."

ביום 7.6.2020 ערך מר טל דנינו חוות דעת שלילית – מותנית בתיקון ליקויים כלהלן: :

"1. נדרש אישור יועץ בטיחות לכשירות החצר.

2. התקנת מעקה בטיחות מול שער המוסד

תאריך אחרון לתיקון הליקוי: 21/6/2020"

מכתבו של מר טל דנינו בהתייחס לאמור נשלח לעוררת ביום 7.6.2020 ובו צויין כי על העוררת לטפל בהתניות ולהעביר הודעת תיקון דרך המערכת הממוחשבת לא יאוחר מיום 21.6.2020.

ביום 15.6.2020 פנתה העוררת למשיב וביקשה ארכה להסדרת הליקויים מחמת הסגר שחל בעקבות נגיף הקורונה. העוררת טענה כי החצר תהיה ערוכה ומוכנה לקבלת הילדים בשנה"ל תשפ"א עד לחודש אוגוסט.

ביום 16.6.2020 נערכה על ידי מר טל דנינו חוות דעת חיובית מותנית בתיקון ליקויים כלהלן:

"אין מניעה למתן רישיון מותנה ב:

1. חל איסור שימוש וגישה לחצר עד להכשרתה ואישורה על ידי יועץ בטיחות לא

יאחר מ-1.8.2020.

2. התקנת מעקה בטיחות מול שער המוסד".

בחוות הדעת ובמכתב שנשלח לעוררת ביום 16.6.2020 הובהר כי התאריך האחרון לתיקון הליקויים עד ליום 1.8.2020.

ביני וביני, ביום 28.6.2020 נערכה חוות דעת פדגוגית מקדמית בה המליצה מנהלת המחוז, גבי ורדה אופיר לאשר פתיחת גן ילדים בתנאי להערוות הפיקוח. נציין, כי בחוות דעת זו נכתב כי מבנה הגן, החצר והמתקנים – תקינים. העוררת נדרשה לתקן את הליקויים הפדגוגיים שצוינו בחוות הדעת עד לא יאוחר מיום 15.7.2020. ביום 15.7.2020 העוררת הודיעה על תיקון כל הליקויים הפדגוגיים.

ביום 18.7.2020 נשלחה על ידי מר טל דנינו התראה בדבר ליקויים שטרם טופלו, כנדרש לפי מכתבו מיום 16.6.2020 והעוררת התבקשה לדווח דרך המערכת הממוחשבת בגמר תיקון כל הליקויים לא יאוחר מיום 1.8.2020.

ביום 28.7.2020 המציאה העוררת אישור כשירות שימוש בחצר שנערך על ידי יועץ הבטיחות מר דור אדם, עורך מבדקי בטיחות.

ביום 3.8.2020, על סמך אישור הבטיחות המתייחס לחצר שהגישה העוררת, ניתנה על ידי מר טל דנינו חוות דעת חיובית מותנית בה צויין כי "אין מניעה למתן רישיון מותנה בהתקנת מעקה בטיחות מול שער המוסד".

עוד עולה, כי הליקוי היחיד שנותר באותה עת להסדרה היה התקנת מעקה הבטיחות מול שער המוסד, הסדרה שהייתה אמורה להתבצע על ידי הרשות המקומית והובהר בפנינו כי הועברה פניה על ידי העוררת זה מכבר לרשות המקומית לביצוע הנדרש.

ביום 23.8.2020 ולאחר שהעוררת תיקנה את הליקויים הפדגוגיים שהופיעו בחוות דעת קודמת עוד ביום 15/7/2020, ניתנה חוות דעת פדגוגית נוספת ביחס למוסד החינוכי 'דוח הערכה פדגוגית בעקבות ביקור' במסגרתו אושר הגן לשנה"ל תשפ"א.

נעיר כי ביום 18.10.2020 ניתנה חוות דעת תברואתית חיובית לשנה"ל תשפ"א.

על אף חוות הדעת שניתנו על ידי הגורמים השונים לא ניתנה החלטת מנכ"ל המשיב עד לפתיחת שנה"ל תשפ"א. מטעמים שלא הובהרו, ביום 13.11.2020 נערכה בחינה פדגוגית נוספת בעקבות ביקור בגן הילדים שנערך ביום 12.11.2020 ועל אף שעמדה בפני המשיב חוות דעת פדגוגית חיובית כמפורט לעיל). בחוות הדעת הנוספת המליצה המפקחת לאשר את פתיחת גן הילדים בתנאי תיקון הליקויים/ השלמת ציוד כמפורט בחוות הדעת עד ליום 30.11.2020. בנוסף צויין בחוות הדעת הנוספת כי ההמלצה כפופה גם למתן חוות דעת של יועץ בטיחותי בהקשר למפגעים שנצפו בחצר הגן. לחוות הדעת הנוספת צורף נספח בו צויין כי בביקור עלה חשש לחצר אשר יש בה ליקוי בטיחות רבים ברמת סיכון מיידית. המפקחת ביקשה לערוך בגן הערכה של יועץ בטיחות לבדיקה האם ניתן לאשר את פעילות הגן במצבו. במכתב שנשלח לעוררת ביום 21.11.2020 הובהר כי יש לטפל בליקויים עד ליום 30.11.2020.

העוררת העבירה תגובה לחוות הדעת הפדגוגית הנוספת ביום 26.11.2020 במסגרתה ציינה, בין היתר, כי התקיימה ביקורת קב"ט בגן בתאריך 18.11.2020 בוצעה תיקון המפגעים על פי הדחיפות שניתנה הוסרה המסלעה הגדולה מהחצר, הוסרו כל המפגעים הבולטים מעל פני האדמה, נערך שיפוץ ותיקון מסיבי בכל שבילי הגן והותאמה החצר לפעילות ילדי הגן.

מטעם המשיב לא ניתנה התייחסות לתגובה זו ובעקבות פניית העוררת נשלחה תשובה מאת אגף הרישוי במשיב לעוררת ביום 21.1.2021 בה צויין כלהלן:

"...במערכת נראה כי הגשתם התייחסות להתניה בתאריך 21.1.2021. נא המתינו לקבלת תגובה".

העוררת לא שקטה על שמריה ופנתה שוב למשיב במכתב מיום 2.2.2021. במענה הובהר לה שוב כי התייחסותה נבדקה וכי עליה לפנות לאגף הרישוי. לשאלה האם חוות הדעת שניתנה היא חיובית, חיובית מותנית או שלילית השיבה נציגת המשיב לעוררת בתשובה מיום 3.2.2021 כך:

"עדיין לא ניתנה חוות דעת. עליכם לפנות לאגף הרישוי".

דו"ח הערכה פדגוגית בעקבות ביקור בגן הילדים נחתם בתאריך 15.2.2021 על ידי הממונה, הגב' ורדה אופיר, וב הומלץ לאשר את הגן לשנה"ל תשפ"א.

במקביל, ניתנה חוות דעת בטיחותית שלילית בתאריך 26.11.2020 בעקבות המבדק שבוצע על ידי יועץ הבטיחות בתאריך 18.11.2020. אולם, חוות הדעת הבטיחותית השלילית האמורה התבססה על מבדק הבטיחות שנערך ביום 18.11.2020 ולא התייחסה לתגובת העוררת מיום 26.11.2020 בה פרטה, בין היתר, את הפעולות שביצעה לתיקון הליקויים שהתגלו בעקבות אותו מבדק שנערך בתאריך 18.11.2020.

בנוסף, העוררת העבירה התייחסויות נוספות בנוגע לליקויים ומתגובת המשיב עולה כי מוסכם עליו שבתאריך 21.1.2021 כבר עמדה בפניו התייחסות של העוררת לכל סעיפי הליקויים, ר' בסעיף 46 לתגובת המשיב לערר: "כך ביום 15.12.2020 הוגשה על ידי העוררת התייחסות חלקית לליקוי הבטיחות וכך גם ב-29.12.20. בתאריך 21.1.21 הוגשה התייחסות מלאה מצד העוררת לליקויי הבטיחות". ר' גם הודעת מייל מהמשיב מיום 24.1.2021 המאשרת כי העוררת הגישה את התייחסותה בתאריך 21.1.2021 וכי עליה להמתין לקבלת תגובה.

החלטת מנכ"ל משרד החינוך לדחות את הבקשה לקבלת רישיון לגן ילדים חדש נשלחה לעוררת רק ביום 15.2.2021 כאשר היא נושאת את התאריך 23.12.2020. במסגרת הדיון בערר בפני הוועדה טענה נציגת המשיב, גב' בתי ללוש, סגנית מנהל אגף א' ומנהלת תחום רישוי מוסדות חינוך, כי החלטה ניתנה בפועל בתאריך 15.2.2021 על אף שהתאריך שמופיע בה הוא 23.12.2020 (ר' עמ' 33 לפרוטוקול הדיון). ב"כ המשיב הסבירה כי אגף הרישוי העביר את המלצתו למנכ"ל ביום 23.12.2021 אולם המנכ"ל חתם על החלטתו בתאריך 15.2.2021 (ר' עמ' 34 לפרוטוקול הדיון). ב"כ המשיב גם התייחסה להשתלשלות העניינים האמורה וציינה בהגינותה כי "אין זה דבר טוב שקורה בשום צורה" (ר' עמ' 34 לפרוטוקול הדיון).

מן האמור עולה כי בעוד ליקוי הבטיחות החדשים בחצר הגן התגלו בחודש נובמבר 2020, בעקבות דו"ח פדגוגי, ובמהלך שנה"ל, רק בחודש דצמבר 2020, כחודש לאחר מכן, הועברה המלצה מטעם אגף הרישוי למנכ"ל משרד החינוך למתן החלטה בבקשה לרישיון, ורק כחודשיים נוספים לאחר מכן ניתנה החלטה שלא להעניק לעוררת רישיון. התנהלות זו אינה מתיישבת עם הדאגה לשלומם ולבטיחותם של התלמידים.

בנוסף עולה מטעונו הצדדים ומכל החומר שבפנינו כי במועד החלטת מנכ"ל משרד החינוך, קרי, ביום 15.2.2021, כבר הוסדרו ותוקנו ליקויי הבטיחות על ידי העוררת. אולם, החלטת המנכ"ל נשענה על מבדק הבטיחות מיום 18.11.2020, שנערך בעקבות דו"ח פדגוגי, ובמועד נתינתה וחתימתה, היא נשענה על מערך עובדות חלקי בלבד וחסר. מערך עובדות זה לא עודכן בהמלצה שהועברה למנכ"ל על ידי אגף הרישוי ולא הועברו לידיעתו עובדות מהותיות שנוגעות לתיקון הליקויים שהופיעו במבדק הבטיחות מיום 18.11.2020 ואשר לא היה עוד רלוונטי במועד מתן החלטה הסופית בתאריך 15.2.2021.

נבהיר כי הוועדה סבורה שאין לזלזל בליקויים בטיחותיים שהתגלו בגן, גם אם באיחור. עם זאת, התרשמנו מטיעוני נציגי העוררת כי היא לא הקלה ראש ביחס לליקויים שהתגלו והיא פעלה לתיקונם מיד. עוד נבהיר, כי חוות הדעת הבטיחותית ניתנה לאחר פתיחת שנה"ל וכי בדיון בפנינו הובהר כי הוענק לעוררת רישיון עבור שנה"ל תשפ"ב.

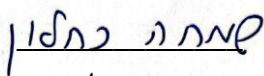
סיכומם של דברים, העובדה שהחלטת המנכ"ל ניתנה בהתבסס על תשתית עובדתית שלא הייתה רלוונטית בעת ההחלטה, נחתמה כשלושה חודשים לאחר המלצת אגף הרישוי, כאשר ביני וביני הליקויים תוקנו, מובילה אותנו למסקנה כי הפגם שנפל בהליך מצדיק את התערבותנו בהחלטת המנכ"ל. מכלל החומר בפנינו עולה כי בתאריך 21.1.2021 תוקנו כלל הליקויים הבטיחותיים והחל ממועד זה זכאית העוררת לקבל רישיון בשנה"ל תשפ"א.

סוף דבר, הערר מתקבל באופן חלקי. בכפוף לכך שאין כל חוות דעת שלילית בטיחותית או בריאותית, יוענק לעוררת רישיון עבור גן ילדים חדש החל מיום 21.1.2021.

בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

זכות ערעור לפי סעיף 14 לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן היום, כ"ט בתשרי תשפ"ג, 24.10.2022.

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה